

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 23 de març de 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data de registre de 20 de febrer de 2017, la Sra. L.A.M., en representació dels Srs. O....., C..... i R....., en situació de fallida personal, va presentar una sol·licitud de petició de defensa i assistència tècnica lletrades gratuïtes pels presents autes, per tal de requerir un advocat d'ofici per continuar el plet que els hi ha interposat XXX, S.A.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- L'administradora judicial de la mercantil E....., S.L. sol·licita el benefici de justícia gratuïta per tres persones físiques, a les que se'ls ha estès la situació de fallida de la mercantil.

II.- Aquesta Sala ha posat de relleu, en el seu Aute de 29-11-2016, que si s'analitza el que disposa el Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, s'extreu que l'article 2.1 (apartat d) exposa que es garanteix el dret a l'assistència tècnica lletrada, en els extrems que ara interessin, a ***“d) Qualsevol persona que ho sol·liciti amb la finalitat d'actuar prop de les jurisdiccions civil i administrativa, sempre que la defensa i l'assistència tècnica lletrades siguin preceptives d'acord amb la legislació aplicable”***.

En canvi, l'article 17.1 del mateix text determina que només són beneficiàries del dret: ***“1. Poden ser beneficiàries de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes les persones físiques de nacionalitat andorrana o que siguin titulars d'una autorització d'immigració de residència i/o de treball vigent, les associacions sense ànim de lucre i les fundacions que tinguin el domicili al Principat d'Andorra i hi estiguin degudament inscrites”***.

Aquesta Sala observa la limitació al dret a la jurisdicció que s'observa amb l'aplicació de l'article 17, atès que es redueix l'àmbit objectiu del mandat legal de l'article 99 de la Llei qualificada de la justícia, modificat per la Llei 28/2014, de 24 de juliol, de modificació de la Llei qualificada de la justícia (***“Per tal de garantir el dret a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat que reconeix l'article 10.2 de la Constitució, s'ha de designar un advocat a la persona que ho sol·liciti, i també en el procés penal a la persona que no el designi. La defensa i l'assistència lletrades han de ser gratuïtes i a***

càrrec dels pressupostos generals de l'Estat per a les persones que ho sol·licitin i acreditin una situació econòmica desfavorable o d'insolvència, declarada pel batlle o tribunal competent.

El Govern ha d'establir reglamentàriament els requisits i les condicions per a l'obtenció del benefici de la defensa i l'assistència lletrades gratuïtes").

En efecte, front al mandat legal que exigeix la gratuïtat de la defensa i assistència tècnica lletrada quan es sol·liciti i la persona acrediti una situació econòmica desfavorable o d'insolvència, com és el cas que ens ocupa, tota vegada que la mercantil ha estat declarada en situació de fallida, el Reglament regulador ho limita solament a les persones físiques i a les associacions sense ànim de lucre i les fundacions inscrites al Principat d'Andorra.

Entén aquesta Sala que no procedeix el plantejament d'un procediment incidental d'inconstitucionalitat, tota vegada que aquest procedeix quan les normes que poden suscitar el dubte de constitucionalitat són de rang legal (Article 52 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional: **"En l'exercici de la seva funció jurisdiccional, els batlles, el Tribunal de Batlles, el Tribunal de Corts i el Tribunal Superior de Justícia d'Andorra es troben legitimats per sol·licitar l'obertura d'un procés incidental d'inconstitucionalitat contra lleis, decrets legislatius i normes amb força de llei, qualsevulla que sigui la data a partir de la qual són vigents"**), i en el cas present es tracta d'un Reglament regulador.

Per tant, i per tal de donar compliment al dret a la jurisdicció contingut a l'article 10 CA i al dret de defensa per aquells que es troben en una situació econòmica o desfavorable, s'ha d'entendre inaplicable la limitació dels beneficiaris del Decret, prevista a l'article 17, i entendre, per així donar compliment al mandat constitucional i de l'article 99 de la Llei qualificada de la justícia, que assisteix a la societat declarada en fallida, atesa la seva situació

econòmica desfavorable declarada judicialment, gaudir d'un lletrat d'ofici per a interposar un procediment en el qual la postulació de l'advocat és preceptiva.

III.- Nogensmenys, en el present cas no es tracta d'analitzar el dret a l'assistència jurídica gratuïta de la mercantil fallida, sinó de determinar si les persones físiques a les que se'ls ha estès la declaració de fallida gaudeixen també del benefici d'assistència lletrada i tècnica gratuïta.

Al respecte s'ha de fer constar que l'extensió de la fallida es contempla en el nostre ordenament jurídic (arts. 69 i 70 Decret de 4-10-1969) com una sanció als administradors de fet o de dret, aparents o ocults, que han incomplert deure propis del bon comerciant o dels usos i regles del comerç (D'aquí que l'article 70 determini quins actes es presumeixen de mala fe, d'imprudència inexcusable o que infringeixen greument les regles o usos del comerç). Per tant, des d'aquesta òptica, pel sol fet d'haver estat estesa la declaració de fallida no es pot gaudir automàticament del benefici d'assistència jurídica gratuïta sinó que caldrà que concorrin les exigències que estableix el Reglament Regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

Aleshores, i tota vegada que no s'aporta cap dada econòmica ni patrimonial de les persones físiques a les quals s'ha estès la fallida, caldrà no donar lloc a la pretensió exercitada.

IV.- Malgrat la desestimació de la pretensió instada, al tractar-se d'un procediment de jurisdicció voluntària no s'escau efectuar imposició de les costes processals d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

NO DONAR LLOC a la sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrada gratuïta interessada per l'administradora judicial Sra. L.A.M. a les presents actuacions. No procedeix efectuar imposició de les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-